

אמנה (מס' 117) בדבר המטרות והנורמות היסודיות של המדיניות הסוציאלית*

הוועידה הכללית של ארגון העבודה הבינלאומי, אשר נקראה בגניבה מטעם הוועד המנהל של משרד העבודה הבינלאומי ונתכנסה למושב הארבעים וששה ביום 6 ביוני, 1962, לאחר שהחליטה על אימוץ של הצעות מסויימות בדבר תיקונה של אמנת המדיניות הסוציאלית (שטחי-ארץ-לא-מטרופוליים), 1947, הוא הסעיף העשירי בסדר היום של המושב, בעיקר כדי לאפשר למדינות עמצאיות להמשיך להפעילה וכן לאשרר אותה, בהיותה סבורה שעל ההצעות הללו ללבוש צורה של אמנה בינלאומית, בהיותה סבורה שעל ההתפתחות הכלכלית לשמש בסיס לקידמה סוציאלית, בהיותה סבורה שיש לעשות כל מאמץ, על בסיס בינלאומי, אזורי או לאומי, כדי להבטיח סיוע כספי וטכני השומר על האינטרסים של האוכלוסיה, בהיותה סבורה שבמקרים נאותים יש לנקוט פעולה בינלאומית, אזורית או לאומית, כדי לכוון תנאי סחר שיעודדו ייצור בדרגת יעילות גבוהה ויאפשרו קיומה של רמת-חיים סבירה, בהיותה סבורה שיש לעשות את כל הצעדים האפשריים, באמצעים בינלאומיים, אזוריים ולאומיים נאותים, כדי לקדם שיפורים בשטחי פעולה כגון בריאות העם, שיכון, תזונה, חינוך, רווחתם של ילדים, מעמדן של נשים, תנאי תעסוקה, הגמול של שכירים ושל יצרנים עצמאיים, הגנת עובדים מהגרים, ביטוח סוציאלי, רמת השירותים הציבוריים והייצור הכללי, ובהיותה סבורה שיש לנקוט ביעילות את כל הצעדים האפשריים כדי לעגין ולשתף את האוכלוסיה בקביעתם ובביצועם של אמצעי הקידמה הסוציאלית, מאמצת היום הזה, עשרים ושנים ביוני שנת אלף תשע מאות ששים ושנים, את האמנה דלקמן שייקרא לה "אמנת המדיניות הסוציאלית (מטרות ונורמות יסודיות), 1962".

חלק א. עקרונות כלליים

סעיף 1

1. כל קווי המדיניות יכוונו בעיקר לשלומה ולהתפתחותה של האוכלוסיה ולעידוד שאיפותיה לקידמה סוציאלית.
2. כל קווי המדיניות שתחולתם היא בעלת אופי כללי יותר יעוצבו תוך התחשבות ראויה בהשפעתם על רווחתה של האוכלוסיה.

חלק ב. שיפור רמת החיים

סעיף 2

שיפור רמת החיים ייחשב כמטרה העיקרית בתכנון הפיתוח הכלכלי.

* נעשתה בגניבה ב-22 ביוני 1962, ישראל אישררה ב-15 בינואר 1964, נכנסה לתוקף לגבי ישראל ב-15 בינואר 1965, ופורסמה בכתבי אמנה 539, כרך 15, עמ' 285, שם ניתן גם הנוסח האנגלי והנוסח הצרפתי, שדין מקור לשניהם, ראה סעיף 25 להלן.

על אמנות עבודה בינלאומיות כמקור לפרשנות, ראה פסה"ד בפרס 10.15.01, לכרך ב' בקובץ, הדן בכללי פרשנות, תחת הכותרת "על היזקקות למקורות זרים".

בדב"ע ס/4-18, ההסתדרות הכללית ואח' - עיריית ת"א; פד"ע כרך י"ב, עמ' 52, נפסק כי אמנה בינלאומית אינה הופכת לחלק של המשפט הפוזיטיבי, עלידי אישורה עלידי ישראל. אך יחד עם זאת, ההנחה היא שמדינת ישראל מכבדת את חובותיה במשפט הבינלאומי ואינה מחוקקת תוך הפרתו. יודגש שבתחום משפט העבודה הבינלאומי ואישור אמנות עבודה בינלאומיות, הולכת ישראל, מאז החלה לאשר אמנות אלה, בדרך מיוחדת. הדרך היא, הפניית תשומת הלב של הכנסת לכוונה לאשר אמנה בהקשר לדבר חקיקה. על כן, במידה והדבר תלוי בפירוש החוק, במסגרת המותרת לכך - יש להימנע מפירוש המביא להפרת המשפט הבינלאומי המחייב את המדינה, בג"צ 103/67, "דה אמריקן אירופין בית-אל מישן" נ. שר הפנים ואח'; פד"י כרך כא(2), עמ' 325, בעמ' 333; ע"א 65/67, דנותה קורס ואח' נגד וולף קירשן; פד"י כרך כ"א(2), עמ' 20, בעמ' 26.

הוא הדין להמלצת עבודה בין לאומית, ראה דב"ע לג/9-3, "צרי" - ריקס; פד"ע כרך ד', עמ' 447, בעמ' 492, בו נאמר כי בית-הדין ער לכך שהמלצת עבודה בין-לאומית אינה מהווה מקור לזכויות וחובות במשפט הישראלי, אך משבאים לקבוע מה מתיישב ומה אינו מתיישב עם "מושגי יסוד של יחסי עבודה", מותר ומותר ללמוד מההמלצה, שהרי ודאי משקפת היא את הרצוי, ובשום אופן אינה משקפת את הפסול.